Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na poczcie: miesięcznie —,96 zł, kwartalnie 2,88 zł. wekspedycji: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł - Ogłoszenia: za miejsce 1-łam. 1 milim. w wyż 5 grosze przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

№ 26 | **Września, sobota, dnia 6 marca 1926 r.** | **Rok VIII**

Przed decydującą sesją Rady L. N.

Zbliża się olbrzymiemi krokami ustanowiona na dzień 8. marca nader ważna sesja Ligi Narodów, która ma zadecydować o przyjęciu Niemiec do grona swych członków i co jeszcze ważniejsze, o przyszłym składzie Rady Ligi. Im bliższy zaś ten termin, tem większe nagół zaciekawienie, a tu i ówdzie nawet zdenerwowanie budzi kwestja, w jaki sposób ostatecznie zostaną rozwiązane zadania, wyznaczona na ten raz temu dostojnemu gronu.

Daliśmy dopiero niedawno wyraz przekonaniu, że dla Ligi Narodów jako takiej zbliża się ciężka chwila próby, która ewentualnie może nawet zadecydować o jej przyszłości. Dlaczego? Będzie to zależało od stanowiska jej obecnego w Genewie, które wykaże, czy Liga rzeczywiście potrafi być tym czynnikiem zabezpieczającym pokój i sprawiedliwość wszystkim narodom, jakie się jej oddały pod opiekę, czy też stanie się zwykłem instrumentem w ręku pewnej tylko grupy członków na niekorzyść pozostałych. Rzecz jasna bowiem, że wtenczas ci pozostali wnet obejrzeliby się za innemi sposobami zabezpieczenia sobie przyszłości i że wtedy rola Ligi Narodów miałaby się rychło ku końcowi.

To przekonanie upowszechnia się też i ujawnia coraz więcej w miarę zbliżania się sesji, a wskutek tego też i ocena widoków powodzenia, jakie mogą na niej mieć poszczególne zagadnienia, zaczyna powoli ulegać zmianie.

Jeszcze niedawno poza Polską i Francją może nikt inny nie zdawał sobie należycie z tego sprawy, czem groziło przyznanie Niemcom stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów i niezrównoważenie równocześnie wpływów przez odpowiednie powiększenie liczby jej członków. Dopiero butna postawa Niemiec występujących przeciwko ewentualnemu przyznaniu również Polsce głosu w Radzie Ligi i sposoby na jakie się brały, żeby temu zapobiec, otwarły także innem oczy.

Machinacje takie, jak strajk telefonistek w Warszawie i najazd litewski dla wykazania mocarstwom naszej rzekomej słabości, spaliły na panewce, a nabrawszy rozgłosu — jak sobie tego życzono w Berlinie — nawet przyczyniły się w odpowiedniem oświetleniu naszem i życzliwych nam czynników do całkowitego zrozumienia podstępnej gry niemieckiej w związku z jej wyrachowaniami co do Rady Ligi Narodów.

Skutek wręcz przeciwny, aniżeli się spodziewali Niemcy, odniosło także bezczelne wmawianie, że mocarstwa już w Locarno zobowiązały się dać im stałe miejsce w Radzie Ligi Narodów bez pomnażania dalszego równocześnie miejsc w tejże. Najsamprzód twierdzenie to odrzucili stanowczo Briand i Chamberlain jako nieodpowiadające rzeczywistości, a pozatem posłużyło ono jako nowy dowód, że Niemcy pragną w przyszłości stanowisko swe Lidze Narodów i w Radzie Ligi wyzyskać dla pewnych celów własnych, niezgodnych z właściwem zadaniem Ligi.

Odtąd zaś już i działanie Francji na korzyść Polski przybrało na energji, a Czechosłowacja i Rumunja zaczęły wyraźnie popierać naszą kandydaturę do Rady Ligi, ku czemu zresztą w tej chwili skłaniają się także jeszcze Włochy i Jugosławia. Wielki Mussolini nawet otwarcie zaznaczył w swej niedawno wygłoszonej mowie, że trzeba stworzyć przeciwwagę wpływom niemiecko-angielskim — w dodatku jeszcze Hiszpanja i Brazylja wysunęły obok Polski swoje kandydatury do Rady Ligi Nar.

Wszystko to ma narazie ten skutek, że i jawni zwolennicy Niemiec zaczynają się już liczyć z temi nastrojami. W Anglji przedewszystkiem prasa przystąpiła do rozważania możliwości pomnożenia miejsc w Radzie Ligi Narodów, a jak doniosły telegramy podobno p. Chamberlain miał już nawet uzyskać zgodę większości rządu angielskiego na ewentualne dalsze pomnożenie miejsc w Radzie Ligi Narodów.

W Niemczech oczywiście te nieoczekiwane zmiany nastrojów, gdy się już było niemal pewnym wygranej, wywołują w pewnych kołach istny szał germański, który się objawia w najwstrętniejszych napaściach na wszystkich, a na nas przedewszystkiem, niektóre pisma niemieckie z tego powodu nawet wzywają rząd, żeby zaniechał zamiaru przystąpienia do Ligi Narodów. Ale zgłosiwszy już raz swoją kandydaturę na członka, Niemcy niewątpliwie będą musiały pójść do Genewy.

Tam zaś według powziętego programu najpierw będzie rozpatrywana kwestja przyjęcia ich jako członka wogóle, na co większość niewątpliwie się zgodzi. Potem dopiero Rada Ligi może je zaproponować na swego stałego członka, a wybór będzie dokonany, jeżeli wszyscy dotychczasowi członkowie Rady na to się zgodzą.

Chytrość niemiecka zamierzała i tę okoliczność wyzyskać dla siebie. Kombinowano mianowicie tak, iż Niemcy proponowane pierwsze jako kandydat do Rady, jako pierwsze też do niej wejdą, a wtedy już jako członek swoim sprzeciwem nie dopuszczą do dalszego pomnażania liczby członków. A i ta nadzieja spełzła na niczem, gdyż wraz z Niemcami zapewne i inne państwa będą proponowane na członków Rady Ligi. Gdyby jednak w ostatniej chwili chciano tam tylko Niemcy przeforsować, to wobec tego, że potrzebna jest jednomyślność, mogłby temu tak samo sprzeciw któregoś z państw przeszkodzić.

Zdaje się więc, że tym razem możemy ze spokojem oczekiwać wyniku obrad genewskich. ak.

- Kronika -

Września, dnia 5 marca 1926 r.

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dzisiaj: Jana od Krzyża, jutro: Kolety.

* **W ostatniej chwili** przypominamy dzisiejszy i jutrzejszy odczyt młodego górala p. Stefana Jarosza w auli Ginnazjum Państw. Dla młodzieży o g. 5-tej dla dorosłych o godz. 8-mej.

* **Jarmark we Wrześni.** We wtorek, dnia 9. bm. odbędzie się jarmark na konie. Spęd bydła racicowego z powodu panującej zarazy pryszczycy nie dozwolony.

* **Cykl wykładów historycznych** bardzo popularnych w sześciu niedzielach postu. Trzeci wykład odbędzie się w niedzielę, dnia 7 marca o godz. 5-tej popoł. w auli Szkoły Wydziałowej żeńskiej we Wrześni. Temat wykładu: „Jak Polska urosła od morza do morza“ ilustrowany obrazami świetlnymi. Wstęp bezpłatny. O liczny udział prosi Zarząd.

* **Uwaga!** Przypominamy tym wszystkim, którzy nie widzieli „Spadkobiercy“ na naszej scenie i tym wszystkim, którzy po raz drugi zechcą przeżyć kilka godzin w wesołym nastroju, że komedja ta będzie wystawiona w nadchodzącą niedzielę, dnia 7 marca br. w sali brata Bartkowiaka. Ceny biletów znacznie obniżone — mimo to gra aktorów — amatorów będzie podniesiona na wyższy stopień doskonałości niż za pierwszem razem, bo i wprawa i zapał w nich większe. Zarząd Br. Strzel.

* **Tom Mix**, ulubieniec narodów, bohater wspaniałych filmów sensacyjnych Foxa, wystąpi w nowem wielkiem filmie tej wytwórni p. t. **„Uwięziony pilot“** film ten jak nam wiadomo na drugim Festivalu Foxa znalazł niebywały sukces: Niebywałe dotychczas pomysły sensacyjne, porywająca treść, doskonała reżyserja, dały temu filmowi niebywałe powodzenie. Film ten wyświetlało 68 kin Berlina, a w Polsce szedł 3 tygodnie z wielkiem powodzeniem w największem kinie to jest „Splendid“ w Warszawie. Tom Mix znany jest tutaj z filmu „Wilcze doły“. Film ten wyświetla Kino „Apollo“ we Wrześni we wtorek, dnia 9 marca o g. 5 i 8-mej w Strzałkowie w poniedziałek, dnia 8 marca o godz. 5 i 8-mej na sali p. Baralla, bliższe szczegóły w afiszach.

* **Urząd pocztowo-telegraficzny Września komunikuje nam:** „Ponieważ w ostatnim spisie abonentów telefonicznych przeoczono umieszczenie połączenia telefonicznego Września № 34 „Opał“ właściciel Hipolit Wawrzyniak, jak również wobec istnienia nowych połączeń telefonicznych a nie uwzględnionych w spisie jak:

№ 305 Administracja Majętność Zawodzie, № 310 Szkoła Powszechna Września, № 320 Juljan Tobolski, hurtownia wódek i likierów ul. Warszawska 35, № 325 Janicki, komornik sądowy ul. Podgórna 10, № 333 „Piast“ wł. M. Przymusiński księgarnia i skład artykułów piśmiennych ul. Sienkiewicza 33, № 340 Salon de Varsovie wł. Stefan Galas ul. Warszawska przeto połączenia z powyższemi abonentami uskuteczna się równocześnie za podaniem nazwy firmy wzgl. nazwiska właściciela.

Pozatem nadmienia się, iż abonentem telefonu № 77 jest Dr. Mercik Kazimierz, adwokat ul. Poznańska a nie jak mylnie podano Marcik, a abonentem telefonu № 362 jest Kaliniewski Karol, kapitan art. w rez. Września dwór, a nie jak podano Kaliszewski.

Przypomina się, iż połączenia uskutecznia się tylko za podaniem numeru telefonu.

Naczelnik Urzędu J. Mitkowski.

* **Roczne walne zebranie Tow. śpiewu „Lutnia“** jakie odbyło się w ubiegłą sobotę znamionowały szczera i dobra chęć obecnych członków, oraz silna wola zarządu wytrwania w dotychczasowej pracy, około krzewienia pieśni polskiej. Lutnia, jak wszystkie nasze towarzystwa kulturalno-oświatowe była przed wojną jednem z tych ognisk, które podtrzymywały wiarę i krzepiły ducha znękanego społeczeństwa; w zrozumieniu tego zadania, szerokie koła naszego obywatelstwa, niewyłączając nielicznej inteligencji zawodowej, udzielały towarzystwom tym ogólnego poparcia. Po wojnie, w wolnej Polsce odwrócono się natomiast właśnie od tych wszystkich towarzystw, niedoceniając potrzeby ich istnienia. Miasto z równoczesnym napływem do naszych środowisk nowych ludzi, towarzystwa te wzmocnić się liczbowo, stanąć na wyższym poziomie, uwidocznił się w nich zanik pracy, spowodowany brakiem ludzi, którzy by wypełnili luki, powstałe w czasie wojny. To też niedokompletowany chór naszej „Lutni“ w ciągu przedostatnich czterech lat nie mógł zdobyć się na godziwy „Lutni“ występ, a podjęta praca przez dyrygenta p. Walczaka, około uzupełnienia chórów przez panie i panów z pośród naszego nauczycielstwa i stanu urzędniczego spełza na niczem. Dopiero w ubiegłym roku „Lutnia“ zasilona przez dorastającą młodzież skrzepła i posiadła możność dalszej swej owocnej pracy, sprostując zupełnie swemu zadaniu. — Zagajając zebranie, z całem uznaniem powitał długoletni prezes „Lutni“ p. Feliks Stein zapowiedź lepszego rozwoju zasłużonego towarzystwa; serdeczne zaś słowa zachęty wypowiedziane w sprawozdaniu rocznem świadczyły o jego szczerości w odnoszeniu się do spraw dotyczących kół śpiewaczych. Dłuższe sprawozdanie z dość rozległej działalności „Lutni“, z ubiegłego roku zdał sekretarz p. W. Kaczorowski, sprawozdanie zaś kasowe skarbnik p. J. Pawlak. Zasób posiadanych przez Towarzystwo książek i nut podaje bibljotekarz p. Fr. Wiśniewski. Ustępującemu zarządowi za dotychczasową pracę dziękuje w imieniu zebrania p. W. Kaliszewski, który po ustąpieniu zarządu obejmuje przewodnictwo zebrania. Na rok bieżący wybrani zostali prezesem p. Feliks Stein, zastępcą prezesa p. Antoni Stein, dyrygentem p. Józef Walczak, skarbnikiem p. Jan Pawlak, sekretarzem p. Fr. Wiśniewski, zastępcą sekretarza p. Józef Ignasiński, bibljotekarzem p. Fr. Walczak, ławnikami pp. Wawrzyn Bogucki, Roman Kizierowski i panie Władysława Trąpczyńska i Lisiecka. Po omówieniu sprawy zastąpienia zużytego sztandaru, który „Lutni“ służy od przeszło 30 lat, nowym sztandarem, a na którego zakup członkowie pospieszyli z dobrowolnemi składkami, solwował prezes zebranie hasłem „Cześć Pieśni!“.

* **Gotów!** W niedzielę, 7. bm. o godz. 5-tej popoł. odbędzie się w salce paraf. zwyczajne zebranie Stow. Młodzieży, na które wszystkich druhów zaprasza Zarząd.

* **Gotów!** Zebranie Koła Seniorów Młodzieży Polskiej odbędzie się w sobotę, dnia 6. bm. o godz. 7,30 w salce parafjalnej. Obecność wszystkich druhów pożądana. Zarząd.

* Tow. Czyt. dla Kobiet uprasza o oddanie wszystkich książek, celem uporządkowania bibljoteki, w poniedziałek, dnia 8. bm. o godz. 6-tej na salce parafjalnej. Zarząd.

* Walne zebranie Towarzystwa Przemysłowców we Wrześni nie odbędzie się dnia 8-go lecz 15-go marca o godz. 8-mej wiecz. w lokalu p. Trąpczyńskiego Zarząd Tow. Przemysłowców.

* **Wolność! Ostre strzelanie** o premje urządza **Tow. Powstańców i Wojaków** we Wrześni w niedzielę, dnia 7-go marca br. Zbiórka o godz. 13-tej na tut. strzelnicy Bractwa Strzeleckiego. Tydzień później odbędzie się miesięczne zebranie o godz. 13-tej w lokalu p. Trąpczyńskiego. Między innemi wykład na porządku obrad. Gremjalny udział w strzelaniu jak i na zebraniu porządany. Zarząd.

* Zebranie Tow. Gimn. „Sokół“ odbędzie się w poniedziałek, dnia 8. bm. o godz 8 wiecz. w lokalu p. Bartkowiaka. O liczny udział prosi Zarząd.

Dział zadań umysłowych

Logogryf

ułożył X. Prob. Edm. K.

Z podanych 45 sylab ułożyć 16 wyrazów według znaczenia niżej podanego tak, żeby początkowe litery i każda trzecia litera czytane z góry na dół dały dwie poważne instytucje, kwitnące i dobrze we Wrześni się rozwijające.

Sylaby: a a ca ca ca ciel da de dem dze er er iz ka kra la lan nie ne o o od rat ro ron rum ry ry sa ski sto ta tes ty u wa wek wi wol ya za ze zba zo ży.

Znaczenie wyrazów:

1. Rząd znienawidzony.
2. Najwyższy sędzia.
3. Rzeka w Mississipi.
4. Przyrząd kuchenny.
5. Miasto tureckie.
6. Ojciec Odysseusza.
7. Cesarz Rzymski.
8. Minister w Rosji dawn.
9. Postać biblijna starego test.
10. Obrona.
11. Cząstka.
12. Okres czasu.
13. Gdy gruba, wielce pożądana.
14. Przydomek króla polsk.
15. Bohatyr z wojny messeńskiej.
16. Zaleta i zasługa wielka Wielkopolski.

Równocześnie podajemy rozwiązanie szarady z numeru ostatniego: Bar - ci - szew - ski.

Rozwiązań na konkurs marcowy nadeszło około 60. Po sprawdzeniu trafnych rozwiązań, rezultat losowania zostanie ogłoszony w nr. 28 Orędownika.

Najukochańszy nasz syn, brat i wnuk ś. p.

Zygmunt Prądzyński

uczeń VII kl. gimnazjum zakopiańskiego

opuścił ziemski padoł płaczu, powołany wolą najwyższego do szeregów armji niebiańskiej, zasypiając w Panu dn. 3. III. br.

Oddanie ostatniej przysługi nastąpi w poniedziałek o godz. 16.30 z domu żałoby na cmentarz parafjalny.

O czem donoszą w nieutulonym żalu pozostali

Rodzice i rodzeństwo.

Msza św. żałobna nazajutrz o godz. 7.45 w kościele parafjalnym.

†

Dnia 5 marca 1926 roku zasnęła w Bogu po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, w szpitalu w Gnieźnie, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana żona, matka, córka i siostra śp.

z Michalaków

Marja Kaczmarkowa

w 24 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 8 bm. o godzinie 5[15] po poł. z domu załoby, ul. Kościelna 16, na cmentarz parafjalny.

W ciężkim smutku pogrążeni

mąż z rodziną.

Września, dnia 5 marca 1926 r.

Majątek Ciążeń

poczta Słupca - Województwo Łódzkie

ma na sprzedaż

jesiony, wiązy, graby, lipy, klony, akacje.

Pianino

kupię za gotówkę.

Zgł. do admin.

Dla Pań

Nowocz. przycinanie włosów

à la Garconne

pielęgnacja włosów i paznokcji

Masaż twarzy

poleca

Salon de Varsovie

właśc.: St. Galas

Tel. 340 vis à vis poczty Tel. 340

Ś. p.

Zygmunt Prądzyński

uczeń VII. kl. gimnazjum zakopiańskiego

zmarł po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzony św. sakramentami w dn. 1. bm. w Zakopanem.

Z grona naszego ubył przedwcześnie dobry kolega i najlepszy przyjaciel, to też pamięć o nim wśród nas stale żywą będzie.

Września, dn. 5 marca 1926.

Przyjaciele i Koledzy
z kl. VIII. i VII. gimnazjum wrzesińskiego.

Baczność!

Szanownemu Obywatelstwu m. Wrześni i okolicy najuprzejmiej donosimy, że wykonujemy

prace malarskie

pokojowe i artystyczne, przyklejanie tapet, reklamowe napisy i **godła** fachowo i szybko.

Prosimy o poparcie naszego przedsiębiorstwa

Bracia Szablikowscy

Zał. 1880 r. mistrze malarscy. Zał. 1880 r.

Przyjmuję bieliznę

do prania i prasowania

Leonora Krzyżaniakowa

Plac Wolności 20.

Violonczelo

sprzedam.

Zgłoszenia do Administr. „Orędownika Wrzesińsk."

Już czas!!

pomyśleć o **garderobie na wiosnę.** Wykonuję wszelką garderobę męską i damskie kostjumy i płaszcze podług najnowszych żurnali.

Al. Matuszewski, Września

mistrz krawiecki i dyplomowany przykrawacz

Srebrny medal 1912 r.

Gospodarstwo

pod Poznaniem **42 morgi** wraz z masywnemi budynkami **tanio** za gotówkę **zaraz na sprzedaż.** Zgłoszenia do „Orędownika Wrzesińskiego" pod numer 2527.

Przyjmie się

ucznia gimnazjalnego albo dziewczynkę ze Szkoły Wydz.

na stancję.

Zgłosz. do Admin. Orędownika.

J. N. Lewandowski

Drogerja pod Murzynem

zał. 1888 r. najstarsza w miejscu, wł. Włod. Szajkiewicz

Września

róg Sienkiewicza i Miłosławskiej

Tel. 58

Przy zakup. od 10 zł pocz. dod. **darmo** los lot. na b. Bursy.

Na sezon wiosenny poleca po znanych tanich cenach: Pokost pod gwar. czysto siemienny - najlepszy. Farby do bielenia i olejne. Szablony. Gotowe farby lakierowe w każdym kolorze. Lakiery, terpentyna, kreda do bielenia. Pendzle i wszelkie rodz. szczotek. Mydła i artykuły do prania. Mydełka i artyk. toaletowe, woda kol. **Esencja octowa.** Olej do palenia. Benzyna, nafta, karbid, tran i oliwy.

Panienka

parządna, ucząca się szycia lub pracująca w biurze **znajdzie stancję** z przyłączeniem do rodziny. Gdzie? wsk. Or. Wrz.

Dlaczego wszyscy kupują

pokost, farby, lakiery, pendzle, szablony, terpentynę, bronzy, klej, karbolineum, benzynę, oliwy maszynowe, smary, barwniki do materji, kamień mydl. esencję octową

w Centralnej Drogerji

Z. Wolskiego we Wrześni przy rynku.

Bo wiedzą,

że kupują najlepszy towar po najtańszej cenie.

Urody dodaje delikatna twarz, świeży młody wygląd, biała aksamitna, miękka skóra i podpadająco piękna cera. Wszystkie te zalety osięgnąć można, używając zawsze tylko prawdziwego mydła liliowo mlecznego „Ergasta". Zważać na nazwę „Ergasta", gdyż są bezwartościowe naśladownictwa. Do nabycia w Drogerji Z. Wolskiego, w Drogerji B. Chrzan, w Drogerji J.N. Lewandowskiego oraz w Drogerji L. Płotkowiak.

Pianino

lub krótkie skrzydło

również potrzebujące naprawy

kupię.

Zgł. z pod. ceny do „Par" Poznań ul. 27. Grudnia 18 pod nr. 58.93.

Stroić fortepjany

i reparować przybywam do Wrześni.

Spieszne tylko pism. zgł. upr. do księg. p. Prądzyńskiego.

Kurowski - Poznań

Mostowa 16.

Książkowa-kasjerka

z dłuższą praktyką, obeznana z Kasą Chorych i sołectwem **przyjmie posadę** w większym majątku od zaraz lub od 1 kwietnia. Łaskawe zgłoszenia do Orędownika.

Zgubiłam

kolczyk koralowy

w kościele lub w drodze w ul. Kościelnej. Uczc. znal. uprasz. o zwrot za wynagrodzeniem. Zgłosz. do Admin. Oręd. Wrzes.

Poszukuję mieszkania

1—3 pokojowego z kuchnią

od 1. 6. 1926

lub później.

Zapłacę za 1-2 lat z góry.

Zgł. piśm. do admin.

Z dn. 1 marca rb. otworzyłam we Wrześni przy ul. H. Sienkiewicza 8 (d. J. Piaseczny)

skład tow. kolonjalnych i delikatesów

i dążeniem moim będzie zaspokoić wymagania Szan. Klijenteli ku jej pełnemu zadowoleniu.

Licząc na poparcie, kreślę się

Irena Zielińska skład tow. kol. i del. **Września** H. Sienkiewicza 8